

ÜLDISELT

SPSSiga suhtlemiseks on kasutada

- prompt käskude vahetuks andmiseks ja koheseks täitmiseks
- menüüde ja helpidega tekstiredaktor REVIEW “programmide” koostamiseks

PROMPTi	F10 →exit to prompt
REVIEWsse	REVIEW.

REVIEW

Scratch pad'ile võib käsud

- sisse toksida
- menüüst valides SPSSil endal ehitada lasta
- käsufailist sisse lugeda

Scratch pad'i	CTRL-E
menüüsse	ESC
käsufailist	F3

Menüü abiga kāske koostades tuleb arvestada, et

- Scratch pad'ile “kleebitakse” menüüst SUURTE TÄHTEDEGA valikud
- kohustuslike valikute ees on ~
- ENTER “kleebib” valiku scratch pad'ile, → liigub lihtsalt menüüs edasi

Scratch pad'ile kirjutatud käskudest võib täita

- kõik kursorireast kuni lõpuni
- märgistatud käsud

täitmiseks	F10
märgimiseks	F7

ANDMETABELI AVAMINE-VAATAMINE-MUUTMINE

SPSS oskab lugeda/kirjutada

- oma formaati (failid laiendiga SYS)
- oma ASCII eksportformaati
- lihtsat DBF
- lihtsat tabelit (EXCEL, LOTUS jne)

read or write data →

SYS GET/SAVE

eksp. lugem. Other file formats→

EXPORT/IMPORT

muu lugem other file formats→

TRANSLATE

FROM /

TRANSLATE TO

ANDMETABEL

- koosneb ridadest (CASE) ja veergudest (VARIABLE)
- veergude kirjeldused moodustavad DICTIONARY
- igal veerul on
nimi NAME
lühike kirjeldus LABEL
tüüp (STRING või NUMERIC)
pikkus LENGTH
kui NUMERIC siis võib olla ka
kümnenndkohtade arv (DECIMAL PLACES)
väärtuse puudumist tähistav väärtus (MISSING)
väärtuste seletused (VALUE LABEL)

ANDMETE MUUTMISEKS JA/VÕI VAATAMISEKS ON

- QED (tabeli moodi, sobib vaatamiseks ja lahterhaaval muutmiseks)
- DE Data Entry spetsvahend sisendvormide loomiseks
- spetsiaalsed käsud (uute muutujate tekitamiseks, ümberkodeerimiseks jne)
- lihtsad aruanded

QED read or write data →
QED

DE read or write data →
DE

spets. käsud modify data or
files→

aruanded analyse data →
reports and tables→
LIST

TULEMUSTE VAATAMINE

SPSS salvestab käsu tulemused listingu faili, mida

- näidatakse kohe peale käsu täitmist
- saab sirvida kogu SPSS sessiooni (üks SPSSis olemine) jooksul
- peale sessiooni lõppu säilib eraldi failis (vt tulemuste säilitamine)

Kui käsu tulemust on üle lehekülje, siis ilmub paremasse ülaserva MORE. Sealt edasi viib iga klahv, katkestada ei saa.

Sirvimine sessiooni jooksul

F2 → Switch

Faili vaatamiseks väljaspool SPSS sobivad kõik tekstiredaktorid (alates notepad'ist, Nortoni view'st jne)

TULEMUSTE SÄILITAMINE

SPSS genereerib

- listingu kõigist antud käskudest ja nende tulemustest (vaikimisi SPSS.LIS jooksvas kataloogis)
- "logiraamatu" kõigist antud käskudest (vaikimisi SPSS.LOG jooksvas kataloogis)

Listingu faili nime muutmine

session control &
info → SET →
OUTPUT →
LISTING

LOG faili nime muutmine

session control &
info → SET →
OUTPUT → LOG

HELP

REVIEW aitab inimest kolmel erineval moel

- HELP-aken menüü parajasti aktiivse punkti kohta
- F1
REVIEW võtmeklahvid
muutujate loetelu
failide loetelu

Menüü help-akna kerimine

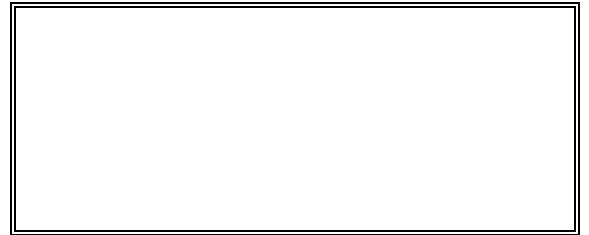
ALT-↓ ja ALT-↑

Glossary

F1 → Glossary →
otsitav sõna (käsk
või mõiste
statistikast)

sõnastik - glossary

- Scratch pad'ilt ESC menüüsse minnes viiakse menüü sellele seisu, kus käsk pooleli on (menüü on ju käskude moodustamiseks)

KÄSUFAILIDE KASUTAMINE

Käsufail on SPSS kāske sisaldav tekstifail, mida saab

- Scratch pad'ilt salvestada
- Scratch pad'ile sisse lugeda
- Ilma scratch pad'ile toomata täita

Parajasti scratch pad'l olevate
käskude
salvestamine
F9

Olemasoleva käsufaili lisamine
scratch pad'ile
F3 → Insert file

Käsufaili täitmine ilma scratch
pad'ile toomata
session control &
info → INCLUDE

ESMAPILT ANDMETABELILE

Sorteerimine

- kasvavalt
- kahanevalt

Detailsem aruanne (REPORT)

- grupid (vajadusel tuleb enne sorteerida)
- vahetulemused (summad, keskmised jne)

Sagedustabel näitab muutuja erinevate väärtuste esinemissagedust

- sagedusribana
- histogrammina

Risttabel

- näitab muutujate väärtuste kombinatsioonide esinemissagedust (mõistlik kui mõlemal muutujal on vähe erinevaid väärtusi)

Lihtsad statistikud

- annavad esimese ettekujutuse muutujatest ükshaaval

Joonised

- annavad ettekujutuse

SORT CASES BY muutuja(d)
kasvavalt :
muutuja järgi (A)
kahanevalt
muutuja järgi (D)

Menüüst

analyse data →
reports and
tables → REPORT

Grupid

/BREAK
muutuja(d)

Vahetulemused

/SUMMARY fn

FREQUENCIES muutuja
histogramm

/HISTOGRAM

CROSSTABS /TABLES=
reamutuja BY
veerumutuja

Näiteks

FREQUENCIES
/STATISTICS

Näiteks

PLOT /PLOT
verikaartelje

muutujatevahelistest seostest

muutuja WITH horisaontaaltelje muutuja
--

1.	27.01	sissejuhatus plaanidesse, tutvumine rühmaga (MLga)	
2.	03.02	SPSS kasutajali dese üldine ülesehitus lihtne S/V käsufailid	DBF fail loetud käsufail analüüsitava tabeli sisestuseks edaspidi
3.	10.02		
4.	17.02		
5.	24.02		
6.	03.03		
7.	10.03		
8.	17.03		
9.	24.03		
10.	31.03		
11.	07.04		
12.	14.04		
13.	21.04		
14.	28.04		
15.	05.05		
16.	12.05		